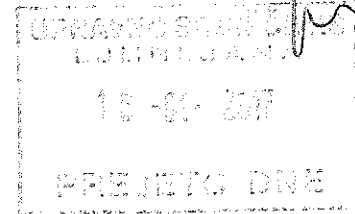

I U 1816/2016-6

Številka: 090-211/2016/15
Datum: 12. 1. 2017

UPRAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
Fajfarjeva 33

1000 Ljubljana

Opr. št. I U 1816/2016-4

Tožeča stranka: **Republika Slovenija, Ministrstvo za zunanje zadeve**, Prešernova cesta 25, Ljubljana, ki jo zastopa Državno pravobranilstvo, Šubičeva 2, Ljubljana (v nadaljevanju: tožnica)

Tožena stranka: **Republika Slovenija, Informacijski pooblaščenec**, Zaloška 59, Ljubljana, ki jo zastopa informacijska pooblaščenka Mojca Prelesnik (v nadaljevanju: tožena stranka)

ODGOVOR NA TOŽBO

zoper 2. točko izreka odločbe tožene stranke št. 090-211/2016/9 z dne 18. 11. 2016, v zadevi dostopa do informacij javnega značaja

3x

Takse prosto po členu 11/1 ZST

I.

Tožena stranka v celoti vztraja pri navedbah v izpodbijani odločbi št. 090-211/2016/9 z dne 18. 11. 2016, izdani v zadevi pritožbe Petra Goloba, stan. Ulica Milana Majcna 49a, Ljubljana (v nadaljevanju: prosilec) zoper odločbo Ministrstva za zunanje zadeve št. 090-15/2016/1 z dne 11. 8. 2016, ter prereka vse navedbe tožnice, razen v kolikor se z njimi izrecno strinja, in navaja kot sledi.

II.

V zvezi z navedbo tožnice, da že iz samega zakona in sodnih odločitev, na katere se sklicuje tožena stranka, izhaja, da je sodišče utemeljevalo zlorabo pravice prav na prejšnjih postopkih, pri čemer ne kaže upoštevati samo obsega oziroma količine zahtevanih informacij, temveč zlasti njihovo uporabo in preteklo ravnanje prosilca z enakovrstnimi ali podobnimi informacijami, do česar se tožena stranka ni opredelila, IP navaja, da so navedbe tožnice pavšalne in ne držijo, kar utemeljuje v nadaljevanju.

S Sklepom št. Up-3427/07-34 in U-I-287/07-24 z dne 6. 11. 2008 je Ustavno sodišče med drugim zavrglo ponavljajoče se vloge za izločitev vseh sodnikov Ustavnega sodišča zaradi zlorabe pravice zahtevati izločitev sodnika Ustavnega sodišča. Bistveno pri tej zadevi je, da sta pritožnika že pri predmetni ustavni pritožbi in pobudi vložila več zahtev za izločitev vseh sodnikov tega sodišča s pavšalnimi navedbami ter sta z njihovim vlaganjem v isti zadevi nadaljevala tudi po tem, ko je sodišče takšne njune zahteve že predhodno zavrnilo s sklepi, v katerih jima je ustrezno pojasnilo razloge za zavrnitev. Ustavno sodišče je štelo, da ponavljajoče se vsebinsko prazne zahteve za izločitev sodnikov onemogočajo delo sodišča, pri čemer je upoštevalo tudi, da je eden od pritožnikov po lastnih navedbah več prava. Nadalje iz Sklepa Ustavnega sodišča št. Up-448/12-11 z dne 21. 6. 2012 izhaja, da je zloraba pravice do vložitve ustavne pritožbe podana med drugim takrat, ko je ustavna pritožba očitno neutemeljena in nedovoljena, vsak razumen posameznik pa šteje njeno vložitev kot brez vseh možnosti za uspeh. Kot tak je sodišče presodilo primer v tej zadevi, saj je bil pritožnik predhodno opozorjen oziroma seznanjen, da bi sodišče njegovo vztrajanje pri odločitvi lahko štelo kot zlorabo pravice do vložitve ustavne pritožbe. Ustavno sodišče je tako po prehodnem opozorilu štelo predmetno neutemeljeno in nedovoljeno vlogo kot oviro za izpolnjevanje temeljnih nalog sodišča. Kot izhaja iz Sklepā Ustavnega sodišča št. Up-3093/08-5 in U-I-315/08-4 z dne 12. 2. 2009 je pooblaščenec pobudnika zlorabil procesne pravice z vlaganjem vlog, katerih vsebina je izražanje številnih negativnih vrednostnih sodb in žalitev, torej le provokacija in s tem navidezno uveljavljanje pravic. V Sklepu št. I Up 76/2014 z dne 24. 2. 2014 pa je Vrhovno sodišče navedlo, da je pritožnica v predmetni zadevi nedopustno obremenila Upravno in Vrhovno sodišče z neprestanim vlaganjem vlog brez izkazane postulacijske sposobnosti in s tem zlorabila pravico do sodnega varstva.

V vseh navedenih primerih gre za postopanja posameznikov glede katerega so bili že predhodno s strani sodišča »seznanjeni«, da njihovo ponavljajoče se istovrstno ravnanje nima možnosti za uspeh. Povedano drugače, posamezniki so s ponavljajočimi nedovoljenimi in neutemeljenimi zahtevami oziroma vlogami zlorabili procesne pravice in obremenili delo sodišč. Po mnenju tožene stranke pa v obravnavanem primeru ne gre za ponavljajoči se nedovoljeni in neutemeljeni zahtevi prosilca, ki bi tožnico nedopustno obremenili pri delu. Predmetni zahtevi sta korektni, tožnica ni imela težav pri opredelitvi zahtevane dokumentacije in ni niti utemeljevala niti izkazala, da bi zahtevi prekomerno obremenili izvrševanje njenih drugih zakonskih nalog. Prav tako zahtevi nista žaljivi in ne predstavljata navideznega uveljavljanja pravice dostopa do informacij javnega značaja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP2, 23/14, 50/14, 19/15 – Odl. US, 102/15 in 32/16; v nadaljevanju: ZDIJZ). Ob tem tožena stranka navaja, da namen pravice dostopa do informacij javnega značaja ni enak namenu pravic, ki so predmet navedenih sodnih odločitev, so pa te odločitve toženi stranki predstavljale pravni okvir presoje morebitne zlorabe pravice v obravnavanem primeru z vidika sodne prakse, upoštevaje pri tem predvsem namen pravice po ZDIJZ.

Po določbi petega odstavka 5. člena ZDIJZ lahko prosilec zlorabi pravico dostopa do informacij javnega značaja z eno zahtevo ali več funkcionalno povezanimi zahtevami. Pojem »funkcionalno povezane zahteve« zakonsko sicer ni posebej opredeljen, iz namena predmetne določbe ZDIJZ pa po mnenju tožene stranke izhaja, da je zakonodajalec uzakonil zahteve, ki so vsebinsko povezane, torej zahteve, ki se nanašajo na enako oziroma povezano vsebino. Navedena vsebinska opredelitev pojma izhaja tudi iz predhodno navedenih sodnih odločitev in mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora (v nadaljevanju: ZPS) k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do

informacij javnega značaja – ZDIJZ-C, prva obravnava, EVA 2013-1711-0053 (v nadaljevanju: Predlog zakona).

Kot že navedeno, po mnenju tožene stranke dejansko stanje v obravnavanem primeru ne odraža ponavljajočih se neutemeljenih in nedovoljenih zahtev prosilca. Tožnica ni niti izkazala niti utemeljevala, da bi o zahtevani dokumentaciji že odločila oziroma aplicirano na zgornje primere, da bi prosilec že vložil zahteve za dostop do iste dokumentacije, glede katere je tožnica že odločila, ali da bi npr. vlagal ponavljajoče se zahteve brez konkretne opredelitve zahtevane dokumentacije (npr. zahteval vso dokumentacijo, s katero razpolaga organ) in pri tem žalil dostojanstvo organa,... Tožena stranka torej ni ugotovila, da bi šlo v obravnavanem primeru za funkcionalno povezani zahtevi prosilca, ki bi pomenili zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja. Pravica se zlorabi, če se izvršuje v nasprotju z namenom, za katerega je bila priznana, in namen pravice dostopa po ZDIJZ (2. člen) je zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov. Glede na tako širok zastavljen namen te pravice, ni mogoče oceniti, da namen prosilca v obravnavanem primeru ni seznanitev javnosti s transparentnostjo delovanja tožnice.

Glede na navedbe tožnice o sodnih odločitvah, se tožena stranka opredeljuje še do dveh sodnih odločitev. **Pri zadevi, o kateri je odločilo Upravno sodišče s sodbo št. III U 240/2012 z dne 7. 11. 2013, je bistveno, da je že organ zajel z odločbo večje število zahtev prosilca in vse te zahteve so bile predmet obravnave v pritožbenem postopku pri toženi stranki in nato pri sodišču. Predmet presoje tako niso bile predhodne zahteve prosilca.** Odločba tožene stranke, ki jo je potrdilo sodišče v navedeni sodbi in na katero se sklicuje tudi predlagatelj Predloga zakona, pa temelji ravnano na prekomerni obremenitvi organa in dejstvu, da je prosilec posegel v dostojanstvo organa, torej na dejstvih, za katere tožnica navaja, da so manj relevantna v primerjavi z uporabo in preteklim ravnanjem prosilca z enakovrstnimi ali podobnimi informacijami. V zadevi, o kateri je odločilo Višje sodišče v Ljubljani, Izvršilni oddelek, s sklepom št. II lp 1002/2009 z dne 13. 5. 2009, pa je sodišče obravnavalo samo konkretno zadevo, torej terjatev v višini enega centa, in se ni opredeljevalo do drugih zadev.

V obravnavani zadevi tako po mnenju tožene stranke ni mogoče ugotoviti okoliščin, ki bi, izhajajoč tudi iz navedenih sodnih zadev, predstavljale zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja. Dejstvo, da isti prosilec vložil več različnih zahtev v enem letu, še ne more pomeniti zlorabe pravice dostopa do informacij javnega značaja. Uporaba instituta zlorabe pravice po ZDIJZ je skrajno sredstvo, zato tožena stranka ne more in ne sme upoštevati v postopku po ZDIJZ vseh zadev, ki se tičejo tožnice in prosilca, npr. objav mnenj in podatkov na blogih, in tudi ne predhodnih zahtev prosilca, ki so bile korektne. V obravnavanem primeru gre po oceni tožene stranke za dve zahtevi prosilca, ki bo vsebini in obsegu ne predstavljata zlorabe pravice dostopa do zahtevanih informacij javnega značaja.

Razloge, zakaj v obravnavanem primeru po mnenju tožene stranke ne gre za zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja, je tožena stranka podrobneje utemeljila že v svojih odločbah št. 090-78/2016/5 z dne 11. 7. 2016 in 090-211/2016) z dne 18. 11. 2016, zato jih v izogib ponavljanju ne navaja ponovno. Tožena stranka se namreč glede presoje zlorabe pravice dostopa do informacij javnega značaja v izpodbijani odločbi sklicuje na argumentacijo iz odločbe št. 090-78/2016/5 z dne 11. 7. 2016, zato sta za presojo argumentov pri presoji zlorabe pravice dostopa relevantni obe navedeni odločbi tožene stranke.

Dokaz:

- spisovna dokumentacija;
- sodbe in sklepi, kot v besedilu;
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja – ZDIJZ-C, prva obravnava, EVA 2013-1711-0053 (strani 14, 50 in 51);
- Mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, druga obravnava, EPA 1500-VI, št. 010-01/13-24 z dne 30. 12. 2013 (strani 8 in 9);
- sodni preudarek.

III.

Tožnica glede objav prosilca na njegovem spletnem blogu oziroma glede njegovih komentarjev, navaja, da kažejo na namen prosilca, da zahtevane informacije javnega značaja uporabi za zlonamerno in zavestno ustvarjanje napačnega vtisa o dejanjih in razmišljanju določenih oseb, ki lahko pri običajnem, razumnem človeku ali ciljni publiko povzroči napačen vtis, zmanjšanje njihovega ugleda, poseg v čast in dobro ime, s čimer je zanikana njihova pravica do osebnega dostojanstva iz 34. člena Ustave Republike Slovenije. Navaja tudi, da prosilec zlorablja pridobljene informacije zoper protikandidate v postopkih, v katerih je kandidiral, kot sredstvo pritiska na odločevalce pri kadrovskih, pravnih, organizacijskih in drugih ukrepih, pa tudi, da je namen prosilca šikaniranje in ustrahovanje posameznih javnih uslužbencev, in v ta namen je že zahteval pogodbe o zaposlitvi z aneksi za 24 uslužbencev tožnice, ocene delovne uspešnosti za 32 uslužbencev tožnic, v obravnavanem primeru plačilne liste za 17 uslužbencev tožnice za več let,... Navaja še, da ravnanje prosilca šteje za šikaniranje in nedopusten pritisk na javne uslužbence pri opravljanju njihovega dela in se pri tem sklicuje na načelo poklicnega varovanja interesov po 15. členu Zakona o javnih uslužbencih.

Tožena stranka v zvezi s temi navedbami poudarja, da je postopek po ZDIJZ namenjen presoji, ali so zahtevane informacije javnega značaja, in če so, ali so prosto dostopne (v celoti ali v delu). Če so informacije javnega značaja prosto dostopne, so dostopne vsem, zato prosilcem (pravnim in fizičnim osebam) ni potrebno izkazovati pravnega interesa za dostop do informacij javnega značaja. To izhaja iz namena zakona, ki ga je tožena stranka opredelila že predhodno. Pravica dostopa do informacij javnega značaja se lahko tudi zlorabi, vendar kot že navedeno, tožena stranka predmetnih zahtev ni ocenila kot zlorabo pravice po ZDIJZ.

Tožena stranka se strinja s tožnico, da lahko ob objavah informacij javnega značaja prihaja tudi do raznih komentarjev na spletnih straneh, v medijih,..., ampak če pri tem pride do kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin in do posega v čast in dobro ime posameznika oziroma je storjeno kaznivo dejanje ali prekršek, so za to na voljo ustrezna pravna sredstva oziroma drugi postopki in za reševanje takih primerov ni namenjen postopek po ZDIJZ. Tudi za primere nezakonite obdelave osebnih podatkov, ki jih navaja tožnica, so na voljo ustrezni postopki, s katerimi je tožnica nedvomno seznanjena.

V zvezi z opredelitvijo tožnice glede zlorabe pravice, sklicujoč se na sodbo Upravnega sodišča št. I U 211/2010 z dne 21.12. 2011, pa tožena stranka navaja, da se sodišče v tej zadevi do same zlorabe pravice ni opredeljevalo, ampak se je opredelilo do uporabe določil 13. in 15. člena ZDIJZ, zato predmetna zadeva ta postopek ni relevantna.

Dokaz:

- kot doslej;
- sodba, kot v besedilu;
- sodni preudarek.

Na podlagi vsega navedenega tožena stranka predlaga naslovnemu sodišču, da tožbo v celoti zavrne.

Informacijski pooblaščenec:
Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Priloga:

- Fotokopije spisov zadev št. 090-78/2016, 090-84/2016 in 090-211/2016.

Vročiti:

- Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1001 Ljubljana – s prilogo, s povratnico.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva pri IP.